

Aktivity se psem

Sportovat
mohou
i společenská
plemena

Sportování pro radost

Na počátku lidé využívali přirozených schopností a instinktů psů, později je začali cílevědomým chovem a výcvikem přetvářet podle svých potřeb. Velmi dlouho však byl výcvik založen jen na principu odměn a trestů.

K obratu došlo až ve druhé polovině minulého století, kdy světoznámý etolog a nositel Nobelovy ceny Konrád Lorenz přišel s převratnými myšlenkami o chování zvířat. Mnozí kynologové s údivem naslouchali tvrzení, že psi dokážou víc, pokud tomu nejsou nuceni násilím, ale pracují-li s radostí. A také tomu, že klíčovou roli v procesu učení hraje vzájemný vztah člověka a psa. Trvalo dlouho, než se podobné revoluční myšlenky podařilo prosadit i v praxi. Někde k tomu nedošlo dodnes, donucovací a drilové metody potom stále převládají nad dobrovolným radostným spojenectvím lidí a jejich psů.

Úplně jinak je tomu u kynologických

sportů, které již na provopočátku vznikaly jen tak pro radost a jako náplň volného času lidí i psů. Prvotním cílem bylo, aby se lidé se svými psy společně pobavili a protáhli tělo při zábavných

Flyball vyžaduje určité materiální vybavení (stroj na vrhání míčků)

sportovních aktivitách. Později se sice z pouhé zábavy vyvinulo mnoho regulérních sportovních disciplín, které mají svá striktní pravidla, žebříčky, soutěže i mistrovství, ale přesto by i v nich měl být kladen hlavní důraz na dobrovolnost, nenásilnost a prohlubování vztahu mezi člověkem a zvířetem.

Užitečné i pro společnost

Přes všechnu hravost a zdánlivou nezávažnost mají však nové „psí“ sportovní disciplíny i závažný společenský aspekt. Sportování psům pomáhá lépe vycházet s okolím. Je nesporné, že poslušní psi, přivyklí spolupráci s člověkem i mírumilovnému soužití s mnoha psy na cvičišti,

vyvolávají méně problémů a jsou obecně lépe přijímání než nevychovaní, nevyčvácení nebo nečinností frustrovaní jedinci.

NIKDO NEMUSÍ ZŮSTAT STRANOU

Psím sportům lze k dobru přičíst také to, že nastartovaly demokratizaci v kynologickém světě. Zatímco dříve byl svět oficiální kynologie se svými výstavami a soutěžemi určen jen nebo převážně ušlechtilým psům s rodokmenem a dostat

Šeltie patří k nejoblíbenějším plemenům pro agility

se na cvičišť s jiným plemenem než je německý ovčák, nebylo jednoduché, většinou kynologických sportů se dnes mohou se svými majiteli zabývat psi všech plemen, ale i kříženci a voříšci. Ti dokonce mívají i své vlastní mistrovství a běžně se s nimi setkáváme na stupních vítězů. Podstatná není ani velikost. Různé kategorie dávají šanci stejnou měrou malým i velkým. Důležité je, aby se jednalo o psy pohyblivé, temperamentní, které pohyb a hry baví a chápou je jako radost, nikoli jako utrpení. Samozřejmě nejvíce si sportování užijí psi, kteří byli po desítky a možná stovky let v mnoha generacích šlechtění k podávání vysokých pracovních výkonů a kteří se dnes těžko smiřují se zahálčivým způsobem života. Pro takovou border kolii, německého ovčáka, knírače nebo ohaře jsou sice život uprostřed rodiny, každý večer plná miska, pohodlný gauč i procházky kolem domu docela fajn, ale pro někdejší pracantky to bývá málo. Nové psí disciplíny jim dávají jedinečnou možnost, jak využít svých přirozených fyzických dispozic, jak neškodně vybit hromadící se energii a při tom zaměstnat i svůj mozek. Ale nudit se při stereotypním způsobu života může i obyčejný voříšek nebo sice „pokojový“, ale přesto vysloveně sportovně zaměřený a vysoce inteligentní pudl.

Rovnost šancí

Také mezi páníčky vládne rovnost šancí: vedle sebe na závodní dráze agility klidně uvidíte osmiletou holčičku i prošedivělého pána, štíhlého sportovce i korpulentní

dámu, bohatého podnikatele i invalidního důchodce. Všechny spojuje jen láska ke psům a chuť aktivně se s nimi bavit. Kdo jednou zjistí, jakou radost drtivě většině psů přináší cílená sportovní činnost, ten jí už většinou zůstane alespoň v rekreační podobě věrný. Každý není soutěživý typ, každému nevyhovuje veřejně se prezentovat na závodech a soutěžích, ale téměř každý člověk s aktivním přístupem životu, který miluje svého psa, si s ním rád hraje, běhá, dovádí. A všechny ty nové disciplíny nejsou založeny na ničem jiném.

Mimořádně přitažlivé bývají psí sporty pro děti a mladé lidi. Znamé pouto mezi dětmi a jejich psy je ještě násobeno přirozenou soutěživostí většiny mladých, jejich potřebou začlenit se do nějaké společnosti a také dostatkem volného času. Není výjimkou, když se čtrnáctiletá slečna se svým psem pravidelně umísťuje na předních místech nejvyšších soutěží. A přitom vůbec nemusí být nijak štlhlá ani pohybově nadaná. Zápal a schopnost porozumět psu jsou zde, na rozdíl od většiny ostatních běžných sportů, mnohem důležitější než sportovní talent a skvělé materiální podmínky.

Pestrý výběr

Výběr psích sportů je rok od roku pestřejší. Z agility se už i u nás pomalu stává tradice a její cvičišťe najdeme na mnoha místech republiky.

Další disciplíny, zpočátku brané jen jako zpestření závodů a tréninků agility, jako jsou třeba flyball nebo frisbee, se dnes stávají samostatnými disciplínami.

Není to tak dávno, co se u nás začaly pořádat závody

„O železného muže“. Jejich následovníci, soutěže o titul

„Železný pes“, na sebe nedaly dlouho čekat. Oblíbené jsou také závody „kdo utáhne“ víc“ neboli weight pulling.

Milovníci přírody a turistiky nacházejí stále větší zalíbení v canicrossu a v dogtrekkingu, dálkových bězích a pochodech se psy na čas. A relativně čerstvou novinkou je takzvaný dog dancing neboli tancování se psem. Člověk a podle něj i jeho pes tancují na hudbu, do „tance“ bývají zakomponovány různé cviky a triky, skoky a obraty. Důležitá je dobrá choreografie, ke slovu přijdou i kostýmy a různé doplňky.

Některé disciplíny u nás na své objevení

Zdolání slalomu při agility si žádá plné soustředění

teprve čekají. Zatím se zde například příliš neprosadila obedienc dále rozvíjející poslušnost.

Zato se u nás provozuje mnoho tradičních psích sportů nebo činností, které se sportu dotýkají. Zatím jsme se nezmínili o nejrůznějších disciplínách saňových a dostihových, třeba bikejöringu, scootery nebo třeba coursingu... Úplně jsme se vyhnuli oblasti služební kynologie, záchranařině a mnoha dalším činnostem, které lidé se psy u nás provozují už dlouho. V následujícím seriálu se chceme podrobněji věnovat především těm činnostem,

jejichž základním prvkem je hra a komunikace mezi člověkem a psem.

-les-

Frisbee aktivní psy baví